10/07/2020

“Μία σύγχρονη κιβωτός μνήμης και πολιτισμού”

/ Γνώμες

Της Μαρίας Νάνου, Θεολόγου-Βυζαντινολόγου (στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Αλμυρού)

Το Μουσείο Βυζαντινής Τέχνης και Πολιτισμού στη Μακρινίτσα, νέο «απόκτημα» και αληθινή «κιβωτός μνήμης και πολιτισμού» του ιστορικού οικισμού, αποτελεί πόλο έλξης πλήθους επισκεπτών από την Ελλάδα και το εξωτερικό, καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους.

Η θέση του Μουσείου στην κεντρική πλατεία της Μακρινίτσας, το ενδιαφέρον διώροφο κτήριο που το στεγάζει, στο οποίο συνδυάζονται αρμονικά στοιχεία της πηλιορείτικης και της σύγχρονης αρχιτεκτονικής, ο καλαίσθητος εκθεσιακός χώρος που ακολουθεί τις επιταγές της σύγχρονης μουσειακής αντίληψης, καθώς και η καλλιτεχνική και ιστορική αξία των συλλογών του, καθιστούν το Μουσείο αξιόλογο προορισμό και αναπόσπαστο κομμάτι του πολιτιστικού δικτύου του Βόλου και της περιοχής του Πηλίου.

Στόχος του Μουσείου είναι να αποκαλύψει στον επισκέπτη, με τρόπο ευσύνοπτο και ελκυστικό, πτυχές από την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακρινίτσας μέσα από τα διασωθέντα κειμήλια των ναών της. Τοπικοί άρχοντες, χορηγοί, ζωγράφοι, ξυλογλύπτες, λιθοξόοι και ασημουργοί ανασύρονται μέσα από τις μαρτυρίες των εκθεμάτων του, προσκαλώντας τον επισκέπτη σ’ ένα γοητευτικό «ταξίδι» στο παρελθόν του τόπου και της ιστορίας του.

Στις συλλογές του Μουσείου συγκαταλέγονται κειμήλια ανεκτίμητης καλλιτεχνικής αξίας και αξιοσημείωτης ποικιλίας, όπως εικόνες, ξυλόγλυπτα, αντικείμενα αργυροχρυσοχοΐας, λειτουργικά σκεύη και άμφια, παλαίτυπα βιβλία. Χρονολογούνται στο σύνολό τους από τον 13ο έως τον 20ο αιώνα. Ανάμεσά τους, εξέχουσα θέση κατέχει η μαρμάρινη ανάγλυφη εικόνα της Παναγίας Οξείας Επισκέψεως της Μακρινιτίσσης, έργο του 13ου αιώνα, πολύτιμο κατάλοιπο της ομώνυμης βυζαντινής μονής, γύρω από την οποία αναπτύχθηκε σταδιακά ο ορεινός οικισμός. Παρομοίως, ξεχωρίζει η ανάγλυφη σε ξύλο εικόνα της Μεταμορφώσεως του Χριστού, σπάνιο έργο του 17ου αιώνα, ενώ ιστορικό και ανθρωπολογικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα τρία ευμεγέθη ζωγραφικά «προσκυνητάρια» των Αγίων Τόπων, ενθυμήματα ευσεβών προσκυνητών στα Ιεροσόλυμα, εξαιρετικά έργα λαϊκής ζωγραφικής του 18ου και 19ου αιώνα. Στα σημαντικότερα, εξάλλου, νεότερα εκθέματα του μουσείου συγκαταλέγονται και τρεις εικόνες του ονομαστού λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου Χατζημιχαήλ (1871-1934), εύγλωττοι μάρτυρες της παρουσίας του Μυτιληνιού ζωγράφου στην Μακρινίτσα στις αρχές του 20ου αιώνα.

Το Βυζαντινό Μουσείο της Μακρινίτσας δίνοντας έμφαση στη μέθεξη του επισκέπτη με τον κόσμο των εκθεμάτων του, ανταποκρίνεται με συνέπεια στον πολυδιάστατο πολιτισμικό, ερευνητικό, εκπαιδευτικό και ψυχαγωγικό του ρόλο, σχεδιάζοντας και υλοποιώντας εκπαιδευτικές δράσεις, εικαστικά εργαστήρια, εκδόσεις, πολιτιστικές και μουσικές εκδηλώσεις, για όσο το δυνατόν περισσότερες ομάδες κοινού. Μέριμνα και όραμα του Μουσείου είναι αφενός να ενισχύσει τον ανθρωποκεντρικό του χαρακτήρα και αφετέρου να επι-κοινωνήσει στον σύγχρονο άνθρωπο με ελκυστικά μέσα τη μνήμη και τα βιώματα του παρελθόντος.